

Sosiaali- ja terveystoimikunnan mietintö 7/1996 vp

Hallituksen esitys laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunta on 16 päivänä huhtikuuta 1996 lähettänyt sosiaali- ja terveystoimikuntaan valmistelevalle käsiteltäväksi hallituksen esityksen 23/1996 vp laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta.

Valiokunta on tässä yhteydessä ottanut käsiteltäväkseen myös eduskunnan 23 päivänä huhtikuuta 1996 valiokuntaan lähettämän ed. Jorma Huuhtasen ym lakialoitteen 13/1996 vp laiksi sairausvakuutuslain 16 §:n muuttamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Pekka Humalto sosiaali- ja terveystoimistöstä, lakimies Elise Kivimäki Kansaneläkelaitoksesta, asiamies Tapio Kuikko Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitosta, asiamies Juhapekka Suutarinen Palvelutyönantajat ry:stä, tutkimussihteeri Aarne Lehkonen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, sosiaalis sihteeri Veikko Simpanen Toimihenkilökeskusjärjestö STTK:sta, lakimies Markku Kojo Akavasta ja jaostopäällikkö Kaarina Knuuti Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sairausvakuutuslakia siten, että erityishoitorahan alkamisajankohtaan ja sairauspäivära-

han yhteensovittamiseen tehtäisiin teknisiä tarkistuksia. Samalla ehdotetaan sairausvakuutuspäivärahalle säädettäväksi pienin maksettava määrä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1996. Erityishoitorahaa koskevia säännöksiä sovellettaisiin kuitenkin jo vuoden 1996 alusta.

Lakialoitteessa ehdotetaan sairausvakuutuslain 16 §:ää muutettavaksi siten, että sairauspäivärahat palautettaisiin sille tasolle, jolla ne olivat ennen 1.1.1996 voimaan tulleita sairausvakuutuslain muutoksia.

Hallituksen esityksen perusteluihin viitaten sosiaali- ja terveystoimikunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Vielä valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakialoitteeseen sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 1996

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouko Skinnari /sd ja jäsenet Anne Huotari /vas, Jorma Huuhtanen /kesk, Liisa Hyssälä /kesk, Timo Ihamäki /kok, Kari Kantalainen /kok, Paula Kokkonen

/kok, Mikko Kuoppa /va-r, Eero Lämsä /kesk, Pirkko Peltomo /sd, Margareta Pietikäinen /r, Maija Rask /sd, Marjatta Vehkaoja /sd ja Marja-Leena Viljamaa /sd.

Vastalause

Hallitus on esittänyt sairausvakuutuslain muuttamista alimpien sairauspäivärahojen osalta. Etuutta heikennettiin olennaisesti kuluvan vuoden alusta poistamalla tulottomilta oikeus sairauspäivärahaan ja heikentämällä sitä pienituloisilta. Tarveharkinnan perusteella on kuitenkin 60 sairauspäivän jälkeen voitu maksaa alimmillaan viiden pennin ja korkeimmillaan 60 markan suuruista päivärahaa vähävaraisille ihmisille.

Hallitus esitti, että vastaisuudessa aivan alimpia, alle 2,40 markan suuruisia päivärahoja ei maksettaisi lainkaan. Muutosta perustellaan teknisenä. Toki on selvää, että näin pienen etuuden maksaminen ei ole hallinnollisesti tarkoituksenmukaista. Perusvirhe on kuitenkin siinä, että päiväraha on liian pieni. Mielestämme ei ole myöskään oikein, että oikeus näihin alimpiin päivärahoihin poistetaan hallinnollisiin syihin vedoten, kun oikeus niihin on perustunut perustuslakivaliokunnan kannan mukaiseen nimenomaiseen edellytykseen tarveharkinnasta. Mielestämme asiasta olisi tullut saada perustuslakivaliokunnan kanta. Esitystämme lausunnon pyytä-

misestä ei valiokunnan enemmistö kuitenkaan hyväksynyt.

Keskustan mielestä vuoden alusta voimaan tulleen lainmuutoksen pahin epäkohta on se, että aikaisemman tasoinen minimipäiväraha poistettiin. Esitimmekin tämän räikeän epäkohdan korjaamista palauttamalla aikaisemmin voimassa olleen lain mukainen minimisäännös lain 16 §:ään sekä tarkistamalla hieman ansio-osan korvausprosentteja. Näin menetellen sairausvakuutuslakia olisi korjattu oikeudenmukaisella tavalla ja perusoikeusuudistuksen hengen mukaiseksi. Ehdotuksemme valitettavasti hävisi valiokunnassa.

Kun valiokunnan enemmistö ei ole hyväksynyt sairausvakuutuslain korjaamista oikeudenmukaiseksi, vaan päinvastoin yhtynyt hallituksen esitykseen sairausajan turvan edelleen heikentämisestä, on lain 75 § mielestämme parempi säilyttää edes nyt voimassa olevan lain mukaisena.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotuksen 75 § poistetaan.

Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 1996

Jorma Huuhtanen /kesk

Liisa Hyssälä /kesk

Eero Lämsä /kesk